

PRANEŠIMAS ŽINIASKLAIDAI

2021 m. lapkričio 30 d.

Šildytis taupiau – misija įmanoma: valstybė skiria paramą besijungiantiems prie centralizuoto šildymo

Šildytis taupiau ir švariau norintys gyventojai turėtų suskubti. Iki 2022 m. vasario 1 d. skiriama 50 proc. valstybės parama atsisakantiems šilumos gamybai iškastinį kurą (dujas, anglį, durpes, skalūnus) naudojančių įrenginių ir prisijungiantiems prie centralizuotai tiekiamos miesto šilumos. 2 mln. eurų parama skiriama per LR Aplinkos ministerijos [Aplinkos projektų valdymo agentūrą \(APVA\)](#).

Iškastinio kuro kainoms kylant iki neregėtų aukštumų, centralizuotai tiekiamą miesto šilumą (CŠT) yra pats optimaliausias būdas gyventi šiltai ir nepermokėti už šildymą. Skaičiuojama, kad, pavyzdžiui, perėjus nuo neefektyvaus dujinio šildymo prie CŠT, šildymo sąskaita galėtų būti net iki 50 proc. mažesnė, kai dujos yra rekordiškai brangios.

Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos (LŠTA) ekspertų teigimu, nors biokuro bei gamtinių dujų kainų padidėjimas neišvengiamai paveikia ir miesto šilumos kainas, CŠT išlieka pigiausias būdas šildytis, lyginant su alternatyvomis. Jeigu teisingai įvertinamos visos įrangos įsigijimo, eksploatacijos, amortizacijos bei kitos išlaidos, miesto šiluma yra bene 2 kartus pigesnė už šildymą naudojant dujas ar šilumos siurblius.

Žalią atsinaujinančių išteklių – biokurą – šilumos gamybai naudojantys centralizuotos miesto šilumos tiekėjai dėl pigesnio kuro ir mąsto ekonomijos gali užtikrinti optimaliausią šilumos kainą ir žvelgiant ilgalaikėje perspektyvoje.

Miestai draus kietąjį kurą?

Ekologija yra dar viena, ne mažiau už ekonominę svarbi, priežastis pereiti nuo taršaus autonominio šildymo prie CŠT. Tyrimai rodo, kad atėjus šaltajam sezonui oro kokybė šalies miestuose ir miesteliuose labai suprastėja, nes šilumai gaminti naudojamas aplinkai nedraugiškas iškastinis kuras, nekokybiški šilumos gamybos įrenginiai.

LŠTA specialistai atkreipia dėmesį, kad iš prastos kokybės kietojo kuro katilų, kuriuose neįmanoma efektyviai sudeginti net gero kuro, į aplinką patenka anglies monoksidas (CO). Liaudiškai vadinamos „smalkėmis“, šios dujos gali sukelti sunkias kvėpavimo takų, onkologines ligas ar net kaupti gyvybę.

Siekiant švaresnės gyvenamosios aplinkos, Lietuvos miestai net svarsto galimybę drausti kietojo kuro naudojimą tankiai gyvenamose vietovėse.

75 proc. šilumos – žalia

Centralizuotas šilumos tiekimas yra Europos Sąjungos ir Lietuvos prioritetas, nes leidžia palaikyti švarų orą miestuose, šilumos gamybai efektyviai panaudoti miškų ir buities atliekas, sumažinti priklausomybę nuo globalių energetinių išteklių. CŠT reikalingi vamzdiniai įrengti ir veikia beveik visuose Lietuvos miestuose ir miesteliuose.

Šiuo metu Lietuvoje centralizuotai tiekiamai šilumai gaminti naudojama net 75 proc. atsinaujinančio, daugiausia – vietinio, biokuro ir tik 19 proc. – gamtinių dujų. Taip mūsų šalis reikšmingai prisideda sprendžiant klimato kaitos ir energetinės nepriklausomybės problemas.

Parama namui – iki 10 tūkst. eurų

Skatinant CŠT plėtrą Lietuvos valstybė remia naujų vartotojų prisijungimą prie centralizuoto šilumos tiekimo tinklų. Viena iš galimybių gauti paramą – LR Aplinkos ministerijos [Klimato kaitos programos lėšomis finansuojama priemonė](#).

Individualių ir daugiabučių namų gyventojai kviečiami kreiptis į miesto šilumos tiekimo bendroves ir gauti finansinę paramą keičiant esamą iškastinio kuro (dujos, anglis, skalūnai, durpės) šildymo sistemą į centralizuotą apsirūpinimu šiluma būdą.

Maksimalus subsidijos dydis vieno ar dviejų butų namui – 2,5 tūkst. eurų, daugiabučiui namui – 10 tūkst. eurų. Subsidijos dydis neturi viršyti 50 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų namui. Prijungiami ne naujesni kaip 5 metų ir iškastinį kurą naudojančios pastatai.

Tinkamomis finansuoti išlaidos yra automatizuotų šilumos punktų įrengimas ir energetinio naudingumo sertifikato išdavimo išlaidos. Šilumos tiekėjai, įvertinę technines galimybes, įsipareigos nutiesti šilumos tiekimo vamzdyno atšaką iki gyvenamojo namo savomis lėšomis.

Kurkime švarią ir sveiką valstybę.